

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34484
Nom: Patologia del sistema nerviós
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau en Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau en Medicina	Formació clínica humana III	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

SEVILLA MANTECON MARIA TERESA

VANACLOCHA VANACLOCHA VICENTE

RESUM**ASPECTES GENERALS**

"Patologia del sistema nerviós" és una assignatura única que s'imparteix conjuntament entre els Departaments de Medicina (Neurologia) i Cirurgia (Neurocirurgia).

La distribució de continguts i càrrega lectiva és de: 60 % Neurologia i 40% Neurocirurgia.

OBJECTIUS

L'objectiu general és formar professionals de la Medicina amb els suficients coneixements teòrics i pràctics, actituds i destreses que els capacitin per al reconeixement i maneig de les malalties del sistema nerviós més freqüents a les quals el/la metge/ssa general hagi d'afrontar en la pràctica clínica diària.

Objectius específics

- Conèixer les malalties rellevants i freqüents del sistema nerviós, la seva importància i prevalença en la població.
- Comprendre els seus mecanismes patogènics i fisiopatològics.

- Orientar un diagnòstic sindròmic i fer un diagnòstic diferencial analitzant la informació de la persona malalta i el seu entorn.
- Conèixer les tècniques diagnòstiques utilitzades en el maneig de la persona malalta, les bases en les quals se sustenten, la seva utilitat, indicacions i limitacions.
- Conèixer les principals opcions terapèutiques disponibles per al seu tractament mèdic o quirúrgic i la seva prevenció, així com les bases en les quals se sustenta la seva aplicació.
- Avaluar el pronòstic i aprendre a transmetre aquesta informació a la persona malalta i als seus familiars.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1204 - Grau en Medicina

Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.

Capacitat de crítica i autocrítica.

Capacitat per comunicar-se amb col·lectius professionals d'altres àrees.

Capacitat per treballar en equip i per relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.

Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties.

Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.

Considerar l'ètica com a valor primordial en la pràctica professional.

Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.

Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com de les malalts en fase terminal.

Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.

Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.

Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.

Realitzar un examen físic i una valoració mental.

Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.

Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies principals del sistema nerviós central i perifèric.

Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.

Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.

Saber valorar les modificacions dels paràmetres clínics en les diferents edats.

Tener capacitat de treballar en un context internacional.

Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. DOCÈNCIA TEÒRICA

El programa constarà d'unitats temàtiques repartides en 23 lliçons teòriques (14 Neurologia i 9 Neurocirurgia). Cada classe teòrica tindrà una durada de 60 minuts.

TEMES DE NEUROLOGIA:

1. Cefalees i àlgies craniofacials
2. Malalties vasculars cerebrals.
3. Epilèpsia.
4. Trastorns de la consciència: trastorns del son. Coma. Mort cerebral.
5. Infeccions del Sistema Nerviós.
6. Encefalopaties metabòliques per tòxics, carencials i autoimmunes.
7. Esclerosi múltiple i altres malalties desmielinitzants.
8. Malalties que cursen amb trastorns del moviment (malaltia de Parkinson i altres malalties extrapiramidals).
9. Mareig. Vertigen central i perifèric. Atàxies cerebel·loses.
10. Deteriorament cognitiu i demència.
11. Mielopaties agudes i cròniques no quirúrgiques. Malalties de la Motoneurona.
12. Malalties del sistema nerviós perifèric I: Neuropaties.
13. Malalties del sistema nerviós perifèric II: Distròfies musculars i altres malalties musculars.
14. Malalties del sistema nerviós perifèric III: Miastènia gravis. Trastorns dels parells cranials. Sistema nerviós autònom.

TEMES DE NEUROCIRURGIA:

15. Pressió intracranial i circulació cerebral. Hipertensió intracranial. Hipertensió intracranial benigna. Hidrocefàlia crònica de l'adult.
16. Neurocirurgia pediàtrica.
17. Traumatismes cranioencefàlics I.
18. Traumatismes cranioencefàlics II.
19. Tumors cerebrals I.
20. Tumors cerebrals II.
21. Patologia cerebrovascular neuroquirúrgica.
22. Patologia raqui-medul·lar degenerativa, traumàtica i tumoral. Traumatismes raqui-medul·lars. Síndrome de compressió medul·lar. Siringomièlia. Nervis perifèrics.
23. Neurocirurgia funcional.

2. SEMINARIS I TALLERS

Seminaris: cadascun tindrà una durada d'una hora.

SEMINARIS DE NEUROLOGIA

1. Anamnesi i exploració. El mètode clínic neurològic.
2. Valoració de la persona malalta amb ictus.
3. Valoració de la persona malalta amb cefalea
4. Valoració de la persona malalta amb epilèpsia, ús del vídeo EEG.
5. Valoració de la persona malalta amb deteriorament cognitiu.
6. Valoració de la persona malalta amb trastorns del moviment.
7. Valoració de la persona malalta amb patologia neuromuscular.
8. Seminari opcional voluntari: introducció a la investigació.

SEMINARIS DE NEUROCIRURGIA

9. Pressió intracranial. Hidrocefàlia.
10. Neurocirurgia Pediàtrica.
11. Traumatismes cranioencefàlics.
12. Tumors cerebrals.
13. Patologia vascular neuroquirúrgica.
14. Quadres sindròmics del raquis.
15. Neurocirurgia Funcional.

3. PRÀCTIQUES DE CASOS CLÍNICS

NEUROLOGIA

Els casos clínics de Neurologia s'impartiran en els seminaris i les pràctiques clíniques.

NEUROCIRURGIA

Els casos clínics de Neurocirurgia es veuran durant les practiques clíniques en cada centre hospitalari.

4. PRÀCTIQUES CLÍNiques

Objectius:

Acostar a l'alumnat a la patologia neurològica i neuroquirúrgica hospitalària diària de persones malaltes ingressades. Conèixer la patologia neurològica i neuroquirúrgica que s'atén en consultes externes.

Es realitzaran de forma tutelada a les dependències hospitalàries de Neurologia i Neurocirurgia: sala d'hospitalització, consultes externes, laboratoris de tècniques i quiròfans.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	26,00
Seminaris	26,00
Laboratori	0,00
Tutories en aula	0,00
Pràctiques clíniques	23,00
Total hores	75,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	55,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Preparació d'informes complementaris	0,00
Preparació de la memòria i avaluació de les pràctiques	0,00
Total hores	75,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia de l'ensenyament es basa en el desenvolupament de diversos tipus d'activitats: a) continguts teòrics, b) continguts pràctics (seminaris i casos clínics), c) docència no presencial i d)

avaluació, que inclou la realització d'exàmens presencials i l'avaluació de les activitats desenvolupades.

A les classes amb contingut teòric s'exposarà, amb el suport audiovisual apropiat, una visió global de cada tema que inclou els conceptes generals, els seus fonaments i els aspectes més rellevants relacionats amb el diagnòstic, l'avaluació pronòstica, el tractament i la prevenció de les malalties del sistema nerviós.

A les classes amb contingut pràctic s'abordaran els processos de decisió implicats en el diagnòstic diferencial i en el tractament de les persones malaltes, i se subratllarà el paper rellevant de l'anamnesi i l'exploració física i l'elecció adequada de les exploracions complementàries i de les diferents opcions terapèutiques. En relació amb les exploracions complementàries, se subratllen dos aspectes fonamentals. D'una banda, la informació que poden aportar i les seues limitacions, i de l'altra, les indicacions per a la seua realització. Amb aquesta finalitat, es disposa de dades i resultats d'exploracions reals a la fi de discutir els seus aspectes més rellevants. Aquesta discussió s'efectuarà als seminaris i a les sessions de presentació de casos clínics.

S'incorporarà la perspectiva de gènere, el respecte a la diversitat i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a la docència, sempre que siga possible.

AVALUACIÓ

Avaluació de l'ensenyament teòric (50% de la valoració global):

a) Examen escrit sobre tots els continguts dels 23 temes teòrics desenvolupats durant el curs. L'examen consistirà en preguntes tipus test sobre el temari de l'assignatura (cada pregunta tindrà quatre respostes possibles de les quals només una serà vàlida). Les preguntes encertades tindran un valor de 1 punt. Es resta un punt o fracció per cada tres respostes incorrectes. Les respostes en blanc no puntuen.

b) Els continguts de les preguntes estaran en proporció a la temàtica impartida (60% Neurologia, 40% Neurocirurgia), sustentat tot això en els llibres de consulta.

Avaluació de l'ensenyament pràctic (50% de la valoració global):

c) Examen escrit amb preguntes de resposta múltiple, relacionades amb el contingut dels seminaris i dels casos clínics.

d) Control diari de l'assistència a les pràctiques clíniques i seminaris a l'hospital corresponent. **L'assistència a les pràctiques i els seminaris** serà obligatòria. La manca d'assistència de més d'un 20% dels seminaris, de les pràctiques clíniques o de tots dos suposarà la impossibilitat d'aprovar l'assignatura. L'avaluació serà "apte" o "no apte" ("apta" o "no apta") segons el resultat del control de l'assistència i l'actitud mostrada. El professorat podrà exigir activitats complementàries a l'alumnat amb absències, encara que siguin justificades.

L'examen escrit serà el mateix per a tots els grups de l'assignatura.

Nota final de l'assignatura: (Teoria + Pràctica) /2. Aprovat amb 5 o més. S'aprova o es suspèn el conjunt de l'assignatura.

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura és que l'alumnat hagi cursat

la totalitat de les pràctiques.

Es recorda als alumnat la importància de fer les enquestes d'avaluació de tots els integrants del professorat de les assignatures del grau.

BIBLIOGRAFIA

BÁSICA

NEUROLOGÍA LIBROS GENERALES DE MEDICINA INTERNA

- Harrison: Principios de Medicina Interna. McGraw-Hill
- Farreras: Medicina Interna. Hartcourt

NEUROCIRUGÍA

- Greenberg M.S. Handbook of Neurosurgery. Editorial Thieme. 7ª ed. 2010. Inglés
- Greenberg M.S. Manual de Neurocirugía. Editorial Journal, 2013. 2ª edición de la 7ª edición en inglés (ejemplares disponibles en la biblioteca).
- Bartomeus Jene, F. Nociones básicas de Neurocirugía. Publicaciones Permanyer. Laboratorios Esteve. 2ª edición 2011.
- Izquierdo Rojo JM, Martín Láz R, Punto Rafael JI. Neurocirugía básica para residentes. www.senec.org (página web de la Sociedad Española de Neurocirugía).

RECURSOS e-Salut:

- ClinicalKey Student Medicina, Odontología y Enfermería [<https://uv-es.libguides.com/RecursosSalut>]
- Acces Medicina [https://uv-es.libguides.com/Access_Medicina]
- Médica Panamericana [https://uv-es.libguides.com/Medica_Panamericana]

COMPLEMENTARIA

NEUROLOGÍA LIBROS DE TEXTO DE NEUROLOGÍA (para consulta)

- Adams y Victor: Principios de Neurología. McGraw-Hill. 11ª edición
- Bradley W: Neurología Clínica. Elsevier. 5ª edición
- Misulis E, Head Thomas. Netter Neurología Esencial. Elsevier Masson
- Rohkaman: Neurología texto y atlas. Editorial Panamericana, 3ª edición

NEUROCIRUGÍA LIBROS DE CONSULTA

- Greenberg's Handbook of Neurosurgery. Tenth Edition. Editorial Thieme. 2023. Inglés.
- Neurocirugía. Fundamentos. Ellenbogen R, Abdulrauf S y Sekhar L. Editorial Amolca. 2016. Español.
- Fundamentals of Neurosurgery: A Guide for Clinicians and Medical Students. Joaquim AF, Ghizoni E, Tedeschi H y Ferrerira MAT. Editorial Springer-Verlag. 2019. Inglés.
- The essential Neurosurgery companion. Gasco J. Editorial Thieme 2013. Inglés.
- Differential Diagnosis in Neurology and Neurosurgery. A clinician's pocket guide. Sotirios A. Tsementzis, M.D., Ph.D. Editorial Thieme. 2000. Inglés.
- Neurosurgery Rounds: Questions and Answers. Shaya MR, Gragnaniello C y Nader R. Editorial Thieme. 2018. Inglés.